

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem v právní věci **žalobce: R. S.**, nar. „X“, bytem „X“, zastoupeného JUDr. Rostislavem Sochořem, advokátem se sídlem Masarykova 1680/110, 400 01 Ústí nad Labem, proti **žalovanému: Krajskému úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 1. 2015, č. j. 279/DS/2015, JID: 14898/2015/KUUK/Bal,

t a k t o :

I. Žaloba s e z a m í t á.

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 28. 1. 2015, č. j. 279/DS/2015, JID: 14898/2015/KUUK/Bal, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Děčín, odboru správních činností a obecního živnostenského úřadu (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 14. 10. 2014, sp. zn. OSC/Rp-2700/81888/2014, č. j. OSC/91743/2014/Bedn, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění účinném do 6. 11. 2014 (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že dne 9. 9. 2014 v 8:52 hod. na silnici č. I/62 v Děčíně, ul. Loubská, jako řidič motorového vozidla tov. zn. Škoda, r.z. „X“, překročil nejvyšší povolenou rychlosti v obci o 51 km/hod., čímž porušil ust. § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Za uvedené jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 7.000,- Kč, zákaz činnosti spočívající v řízení všech motorových vozidel na dobu 8 měsíců, a současně stanovena povinnost uhradit správnímu orgánu I. stupně náklady správního řízení v částce 1.000,- Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

2. Žalobce v žalobě uvedl, že byl v rámci projednávání přestupku předvolán správním orgánem I. stupně k ústnímu jednání nařízenému na den 14. 10. 2014. Protože se měl v té době nacházet na služební cestě, přizpůsobil svůj program tak, aby jednání stihl. V důsledku náhlé poruchy automobilu při návratu ze služební cesty se však musel z ústního jednání omluvit. Zavolał tedy pověřené úřední osobě, Ing. B., požádal o umožnění účasti na jiném jednání a současně přislíbil, že bezodkladně překážku účasti po svém návratu doloží. Tuto omluvu pověřený úředník akceptoval. Žalobce tedy ihned požádal zaměstnavatele o doložení překážky a zaslal ji správnímu orgánu I. stupně. Jak nicméně žalobce zjistil z doručeného prvoinstančního rozhodnutí, správní orgán namísto akceptace omluvy a umožnění uplatnění práv účastníka se osobně vyjádřil, ve věci bez dalšího meritorně rozhodl. V následném odvolacím řízení pak postup prvostupňového orgánu potvrdil i žalovaný, jenž bez jakékoliv podrobnější věcné či právní argumentace dovodil, že omluva žalobce nebyla důvodná. Za účelem prokázání uvedených tvrzení navrhl žalobce provést důkaz svojí účastnickou výpovědí, potvrzením zaměstnavatele, knihou jízd vozidla, s nímž měl spáchat přestupek, popř. výpovědí zaměstnavatele a vyjádřením telefonního operátora o uskutečněném hovoru.
3. K postupu správních orgánů žalobce uzavřel, že pokud ve správním řízení nehrozilo např. riziko prekluze, měla být jeho omluva akceptována a nové jednání nařízeno v jiném termínu. V opačném případě lze takovýto postup hodnotit jako překvapivý. Přitom pověřené úřední osobě nic nebránilo v tom, aby žalobce upozornila, že ve věci hodlá meritorně rozhodnout – za takovéto situace by si např. mohl zajistit procesní zastoupení. Žalobce termín ústního jednání respektoval, jeho služební cesta nebyla v konfliktu s účastí na jednání, a správní orgán I. stupně se tedy dle žalobce dopustil porušení základních zásad aplikace práva.
4. V další námitce žalobce zpochybnil i samotné spáchání přestupku, z něhož byl shledán vinným. Dne 9. 9. 2014 totiž předmětné vozidlo neřídil, neboť jej zapůjčil panu Z. z Teplic. Ve vozidle zůstaly rovněž doklady, proto nelze vyloučit, že se jmenovaná osoba prokázala jejich prostřednictvím. Uvedené tvrzení lze dle žalobce přitom doložit i svědecky, popř. potvrzením zaměstnavatele. Správní orgán I. stupně nicméně shora vymezeným jednáním žalobci znemožnil se hájit, proto je třeba v tomto smyslu doplnit dokazování.
5. Závěrem žalobce poukázal i na nedostatečné hodnocení uložené sankce, jež dle něj postrádá jakýkoliv podklad. Správní orgány se zejména nezabývaly prověřením poměrů žalobce, jejich rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné.
6. S ohledem na uvedené žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě k námitce týkající se omluvy z ústního jednání konstatoval, že pokud žalobce nyní tvrdí, že mu v účasti na jednání zabránila porucha vozidla, jedná se o zcela novou skutečnost. V záznamu o omluvě sepsaném pověřenou úřední osobou, Ing. B., na vnitřní straně desek správního spisu správního orgánu I. stupně je totiž toliko uvedeno, že se žalobce měl ve dnech 13. a 14. 10. 2014 nacházet na služební cestě. Obdobně písemné potvrzení zaměstnavatele obsahuje pouze informaci, že žalobce plnil ve dnech 13. a 14. 10. 2014 pracovní povinnosti na Moravě. Konečně ani v odvolání ze dne 22. 10. 2014 není o poruše vozidla žádná zmínka, a to přesto, že v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je důvod neakceptace omluvy podrobně rozveden. Žalobce současně své tvrzení nepodpořil žádnými relevantními důkazy (např. fakturou o opravě vozidla) – za této

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

situace proto žalovaný hodnotí jeho námitku za zjevně účelovou, neboť o skutkových okolnostech nebylo v rámci odvolání žádných pochyb.

8. Ani další námitku, že se žalobce přestupku nedopustil, neboť vozidlo i s doklady měl zapůjčeny blíže nespecifikovaný pan Z. z Teplic, nepovažuje žalovaný za důvodnou, naopak se dle něj jedná o účelově tvrzení motivované snahou o dodatečné zproštění se odpovědnosti za přestupek. Dané tvrzení totiž žalobce opětovně neuplatnil v řízení před správními orgány, ačkoliv mu bylo řádně doručeno obvinění. Nadto jak dokládá úřední záznam policejního orgánu, jako řidič vozidla r.z. „X“ byl po zjištění přestupku ztotožněn dle předložených dokladů žalobce. Ten byl ve vozidle sám, přičemž současně došlo k lustraci jeho osoby za účelem zjištění, zda neprochází pátráním, zda vlastní řidičské oprávnění a zda nemá vysloven zákaz řízení motorových vozidel. Žalobce byl rovněž ztotožněn i dle řidičského průkazu, který obsahuje jeho fotografii. Dle názoru žalovaného si pak žalobce odporuje i v dalším tvrzení uvedeném v návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, dle něhož bydlí v oblasti s problematickým zajištěním městské hromadné dopravy. Za takovéto situace totiž není věrohodné, že by své vozidlo půjčoval jiným osobám, nežijícím v jeho bydlišti. Žalovaný pak považuje za neopodstatněný i návrh na provedení dokazování potvrzením zaměstnavatele, když vozidlo, se kterým byl přestupek spáchán, ve vlastnictví zaměstnavatele není a zaměstnavatel v něm nejel ani jako spolujezdec.
9. Konečně k poslední námitce žalovaný konstatoval, že odůvodnění druhu a výše uložených sankcí správním orgánem I. stupně považuje za dostatečné, proto se s ním ztotožnil.
10. Vzhledem k uvedeným skutečnostem žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
11. V replice k vyjádření žalovaného žalobce konstatoval, že v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí neuváděl podrobnější argumentaci, neboť je laik a předpokládal, že mu bude umožněno se k věci vyjádřit při nařízeném jednání. Vycházel totiž z domněnky, že již jen samotné upření jeho účasti při jednání je dostatečným důvodem pro zrušení rozhodnutí. Rovněž nemohl ani ovlivnit obsah záznamu o jeho telefonické omluvě pořízeném oprávněnou úřední osobou. Žalobce o existenci záznamu nevěděl, neseznámil se s ním, a nemohl proto s jeho obsahem ani polemizovat. V této souvislosti znovu zopakoval, že Ing. B. sdělil, že se k jednání nestačí dostavit pro nepředpokládanou poruchu vozidla, nikoliv z důvodu pracovní cesty. Úředník prvostupňového orgánu omluvu žalobce akceptoval, pouze jej poučil, že bude třeba zaslat i její doplnění v písemné formě. Přesto následně své stanovisko přehodnotil, písemné omluvy nevyčkal a ve věci meritorně rozhodl. Výhrada, že uvedené skutečnosti žalobce neuváděl v odvolání, není na místě, neboť správní řízení není vázáno zásadou koncentrace. Pokud měly správní orgány jakékoliv pochybnosti o překážce účasti, nic jim nebránilo v tom, aby žalobce vyzvaly k doplnění dalších skutečností. Za tohoto stavu je tudíž zřejmé, že věc posuzovaly toliko formálně a se snahou ji ukončit co nejdříve. Na podporu této skutečnosti žalobce uvedl, že je možné předložit potvrzení servisu, který vozidlo opravoval, potažmo vyslechnout jeho provozovatele, pana V. T., bytem „X“.
12. K argumentaci žalovaného týkající se samotného přestupku žalobce namítl, že byl vlastníkem či uživatelem většího množství motorových vozidel, současně měl k dispozici i vozidlo svého zaměstnavatele. Některá z těchto vozidel opakovaně zapůjčoval třetím osobám, s nimiž měl dobré zkušenosti – tak tomu bylo i v případě pana Z. Nelze přitom vyloučit, že řidič vozidla, s nímž byl přestupek spáchán, pouze použil doklady, které Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

žalobce ve vozidle zanechal. To se však netýká občanského průkazu, který žalobce nosil odděleně od řidičského průkazu. V této souvislosti žalobce navrhl provést důkaz výsledkem svědků Z. a G., přes které auto panu Z. půjčoval, a dále výsledkem manželky žalobce, s výhradou důkazů dalších.

13. S ohledem na zmíněnou argumentaci žalobce setrval na podané žalobě.
14. Při jednání soudu právní zástupce žalobce přednesl žalobu shodně jako v jejím písemném vyhotovení ve znění repliky. Uvedl dále, že žalobci nebylo umožněno zúčastnit se ústního jednání při projednání předmětného přestupku, a to v důsledku poruchy automobilu, která byla nečekaná, a jednalo se tedy o omluvitelný důvod. Trval na tom, že žalobce nemařil jednání svévolně, ale nedostavil se k němu v důsledku skutečnosti, kterou nemohl ovlivnit. Právní zástupce žalobce trval na tom, že žalobce se ještě před zahájením jednání správního orgánu řádně telefonicky omluvil a z reakce úředníka vyrozuměl, že jeho omluva je akceptována. Očekával pak nařízení nového ústního jednání. Dále právní zástupce žalobce poukázal na skutečnost, že jednání se konalo do jednoho měsíce od spáchání předmětného přestupku, a tedy nehrozilo nebezpečí prekluze. Rovněž zdůraznil, že žalobce ve správním řízení vystupoval jako laik a stejně tak postupoval i zaměstnavatel žalobce. V důsledku toho mohlo dojít k tomu, že vyjádření týkající se důvodu nepřítomnosti žalobce při ústním jednání, mohla být nepřesná.
15. Pověřená pracovnice žalovaného při tomtéž jednání odkázala na obsah písemného vyjádření k podané žalobě. Trvala na tom, že procesní práva žalobce v předmětném řízení nebyla omezena ani porušena. Porucha vozidla jako důvod nepřítomnosti při ústním jednání byla ze strany žalobce uplatněna až v rámci správní žaloby. Zdůraznila, že v řízení před správními orgány se toto tvrzení vůbec neobjevilo. S poukazem na obsah správního spisu uvedla, že žalobce v rámci správního řízení odůvodňoval svou neúčast na ústním jednání výlučně účastí na služební cestě. Zdůraznila, že účast na služební cestě nelze považovat za omluvitelný důvod neúčasti při ústním jednání v řízení o přestupku. Uvedla, že žalobci nic nebránilo v tom, nechat se zastoupit právním zástupcem již v rámci správního řízení. Nicméně poruchu automobilu mohl jako důvod nepřítomnosti při jednání označit i jako laik. Zdůraznila, že správní soudnictví není třetím stupněm přezkumu v rámci správního řízení. Poukázala rovněž na skutečnost, že žalobce byl v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí seznámen s důvody, proč se ústní jednání konalo i přes jeho nepřítomnost a k těmto skutečnostem se mohl vyjádřit. To však neučinil. Pověřená pracovnice žalovaného uvedla, že námitky žalobce uplatněné v žalobě považuje za nevěrohodné a účelové.
16. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené ust. v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu ust. § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

17. Soud si u žalovaného vyžádal správní spis a po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
18. Ze správního spisu soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Oznámením ze dne 13. 9. 2014 vypracovaným Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie Ústeckého kraje, Územním odborem Děčín, dopravním inspektorátem, bylo správnímu orgánu I. stupně oznámeno spáchání přestupku, jehož se měl dopustit žalobce dne 9. 9. 2014 shora vymezeným jednáním.
19. Součástí oznámení byl i úřední záznam ze dne 13. 9. 2014 zachycující podstatné okolnosti spáchání a prošetřování přestupku. Dle tohoto záznamu byl jako přestupce po předložení stanovených důkazů ztotožněn žalobce, ve vozidle se nacházel sám. V záznamu je jmenovaný identifikován svým jménem, trvalým bydlištěm a datem narození jako v záhlaví tohoto rozsudku, dále číslem blíže nespecifikovaného dokladu (pozn. soudu – číslo odpovídá formátu číslování občanských průkazů), a konečně telefonním číslem. Hlídka policie provedla současně lustraci osoby žalobce a zjistila, že je držitelem řidičského oprávnění a nemá vysloven zákaz řízení motorových vozidel. Přílohou úředního záznamu byla též fotografická dokumentace přestupku, včetně fotokopie řidičského průkazu č. „X“ patřícího žalobci, na němž je jmenovaný vyobrazen pomocí fotografie, a osvědčení o registraci vozidla r.z. „X“ vystaveného rovněž na jméno žalobce.
20. Dne 22. 9. 2014 předvolal správní orgán I. stupně žalobce k ústnímu jednání nařízenému na den 14. 10. 2014 ve 14:00 hod. Předvolání bylo jmenovanému doručeno dne 24. 9. 2014.
21. Z úředního záznamu zapsaného pověřenou úřední osobou správního orgánu I. stupně ze dne 14. 10. 2014 vyplynulo, že daného dne v 9:35 hod. měl dotčenému správnímu orgánu telefonovat žalobce, jenž uvedl, že se k ústnímu jednání nemůže dostavit pro pracovní pobyt na Moravě. Současně doplnil, že omluvu s potvrzením zaměstnavatele o pracovní cestě zašle písemně. S ohledem na uvedené byl žalobce úředníkem poučen o tom, že pracovní důvody nejsou důvodem k odročení termínu nařízeného ústního jednání.
22. Výše uvedené závěry o neakceptaci omluvy shrnul správní orgán I. stupně rovněž v úvodu protokolu o ústním jednání ze dne 14. 10. 2014, které bylo provedeno bez účasti žalobce.
23. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 14. 10. 2014, sp. zn. OSC/Rp-2700/81888/2014, č.j. OSC/91743/2014/Bedn, byl žalobce ze spáchání shora uvedeného přestupku shledán vinným. V odůvodnění správní orgán znovu rozvedl důvody, pro které nepřijal důvody omluvy žalobce z ústního jednání za relevantní. Současně v části týkající se vymezení druhu a výměry sankce konstatoval, že přihlédl zejména k osobě pachatele a jeho dosavadní řidičské praxi, kdy žalobce byl od roku 1992 opakovaně postihován za přestupky, nicméně toliko ve čtyřech případech za posledních 7 let, naposledy však v roce 2013 za překročení nejvyšší dovolené rychlosti, dále pak uvážil i míru překročení nejvyšší dovolené rychlosti v právě projednávané věci, jež činila o 51 km/hod. více, než je stanoveno zákonem, což správní orgán I. stupně hodnotil jako krajně nezodpovědné jednání.
24. Současně s prvostupňovým rozhodnutím byla žalobci doručena výzva k odstranění nedostatků podání, kterou byl žalobce vyzván k písemnému odůvodnění omluvy z ústního jednání. Na druhé straně výzvy bylo sdělení, kde prvostupňový orgán poučil žalobce, že samotnou účast na pracovní cestě nepovažuje za dostatečný důvod k nekonání jednání a jeho odročení.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

25. Dne 16. 10. 2014 obdržel prvostupňový orgán potvrzení zaměstnavatele žalobce, spol. TC CREDIT s.r.o., o tom, že žalobce ve dnech 13. a 14. 10. 2014 plnil pracovní povinnosti na území Moravy.
26. Dne 24. 10. 2014 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno odvolání žalobce proti prvoinstančnímu rozhodnutí. V něm žalobce namítl, že mu nebylo v řízení umožněno vyjádřit se k přestupku při ústním jednání, přestože se z něj telefonicky omluvil a následně i omluvu písemně doložil.
27. O odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím ze dne 28. 1. 2015 tak, že jej zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.
28. Soud se nejprve zabýval námitkou žalobce týkající se jeho omluvy z ústního jednání konaného dne 14. 10. 2014.
29. Dle ust. § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. 6. 2017 (dále jen „přestupkový zákon“), koná správní orgán v prvním stupni o přestupku ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.
30. Dle ust. § 59 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), předvolá správní orgán osobu, jejíž osobní účast při úkonu v řízení je k provedení úkonu nutná. Předvolání musí být písemné a doručuje se do vlastních rukou s dostatečným, zpravidla nejméně pětidenním předstihem. V předvolání musí být uvedeno, kdo, kdy, kam, v jaké věci a z jakého důvodu se má dostavit a jaké jsou právní následky v případě, že se nedostaví. Předvolaný je povinen dostavit se včas na určené místo; nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, je povinen bezodkladně se s uvedením důvodů správnímu orgánu omluvit.
31. Jak vyplývá ze shora citovaného ust. § 74 odst. 1 přestupkového zákona, v nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy či důležitého důvodu. Ve vztahu k právě projednávané věci zákon současně stanoví předpoklady omluvy z jednání – ta musí splňovat podmínky náležitosti a současně důvodnosti spočívající ve vymezení závažného důvodu nepřítomnosti – například vážných rodinných či zdravotních důvodů (svatba, pohřeb, onemocnění takového charakteru, že znemožňuje účast na jednání apod.).
32. Obdobně podmínky omluvy upravuje i ust. § 59 správního řádu, dle něhož se povinnosti dostavit se včas na správním orgánem v předvolání určené místo může předvolávaná osoba zprostit pouze ze závažných důvodů, které musí bezodkladně uvést v omluvě adresované správnímu orgánu. Bezodkladností omluvy se rozumí povinnost ji učinit v nejbližším možném termínu, kdy tak předvolaná osoba vzhledem ke svým osobním poměrům a dalším okolnostem může učinit. V této souvislosti dospěl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 30. 4. 2014, č. j. 8 As 107/2013-46 (dostupném na www.nssoud.cz), k závěru, že „omluvil-li se stěžovatel bezprostředně před konáním jednání, přestože se o důvodu nemožnosti dostavit se k jednání musel dozvědět již s několikadenním časovým předstihem, a nedoložil, že mu ve včasném oznámení omluvy správnímu orgánu bránily konkrétní objektivní okolnosti, nelze takovou omluvu hodnotit jako náležitou.“ Odůvodněnost omluvy znamená, že účastník ve své omluvě musí uvést skutečné důvody, pro které se nemohl na základě předvolání dostavit.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

33. Z obou citovaných ustanovení vyplývá, že omluva z nařízeného jednání musí být včasná a odůvodněná. Právě důvody, které účastník pro omluvu své nepřítomnosti uvede, jsou zásadní pro posouzení řádnosti předmětné omluvy. Správní orgán při posuzování řádnosti omluvy vychází právě z důvodů uvedených účastníkem v jeho omluvě. Posuzují se okolnosti tvrzené účastníkem řízení (toho také tíží důkazní břemeno) a neuplatňuje se zde zásada inkviziční, kdy by správní orgán z úřední povinnosti zjišťoval, jaké okolnosti bránily účastníkovi v účasti na nařízeném jednání.
34. Po teoretickém úvodu přistoupil soud k posouzení omluvy žalobce v konkrétním případě. V této souvislosti však považuje za důležité zdůraznit, že předmětem žalobcovy námitky bylo nevyhovění jím v žalobě tvrzeného důvodu omluvy spočívajícím v poruše automobilu v den konání ústního jednání, nikoliv služební cesta, kteroužto správní orgány posuzovaly v rámci prvoinstančního i odvolacího řízení. Uvedené soud opírá např. o tuto citaci z žaloby: „S ohledem na dříve naplánovanou pracovní cestu v termínu jednání – 14. 10. 2014 si její program žalobce upravil tak, aby termín jednání – tj. od 14.00 hod. dne 14. 10. 2014 stihl. Na pracovní cestu odjel již dne 13. 10. 2014, aby se do Děčína dostal včas. Díky poruše automobilu ještě na Moravě využil žalobce jedinou dostupnou možnost, jak se u prvního jednání správního orgánu omluvit.“ Obdobně pak v replice žalobce výslovně uvedl: „Podstatou překážky účasti nebyla vlastní pracovní cesta, jejíž průběh žalobce podřídil tomu, aby se mohl jednání v Děčíně účastnit, ale náhlá a nepředvídatelná překážka spočívající v poruše automobilu a tedy ve znemožnění z Moravy dojet do Děčína ve stanoveném termínu.“ Soud proto posuzoval naplnění podmínek omluvy z jednání vázané na udávaný důvod poruchy vozidla, s nímž se měl žalobce k jednání dostavit ze své služební cesty.
35. Znemožnění dostát podmínkám předvolání k ústnímu jednání s ohledem na náhlou a nepředvídatelnou okolnost, jakou může být i porucha automobilu, je jistě důležitým důvodem ve smyslu ust. § 74 odst. 1 přestupkového zákona, resp. ust. § 59 správního řádu. V daném případě však žalobce nikterak neprokázal, že by omluvu ve správním řízení na tuto skutečnost skutečně vázal. Jak totiž bylo zjištěno ze správního spisu, dle úředního záznamu ze dne 14. 10. 2014 měl žalobce pověřené úřední osobě výslovně pouze uvést, že se k ústnímu jednání nemůže dostavit s ohledem na pracovní pobyt na Moravě, nikoliv že by příčinou jeho neúčasti byla porucha automobilu. I pokud by nicméně soud s ohledem na námitku žalobce připustil, že úředník nezapsal obsah telefonického hovoru s žalobcem do záznamu v jeho přesné podobě, ani další kroky žalobce nenasvědčují tomu, že by předmětem jeho omluvy byla jiná skutečnost, než účast na služební cestě.
36. Uvedený závěr soudu vyplývá nejen z žalobcem zaslaného potvrzení zaměstnavatele, spol. TC CREDIT s.r.o., ze dne 16. 10. 2014, který měl prvostupňovému orgánu sdělit, že žalobce ve dnech 13. a 14. 10. 2014 plnil pracovní povinnosti na území Moravy (opětovně zde není žádná zmínka o poruše vozidla), ale rovněž z následného odvolání podaného žalobcem dne 24. 10. 2014. Ani v tomto podání totiž jmenovaný jakkoliv nenamítl, že by obsah jeho omluvy neodpovídal odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí, a to ačkoliv se s ním měl nepochybně možnost dostatečně seznámit, a současně přestože se v něm správní orgán I. stupně zcela jednoznačně vyjadřoval k posouzení důvodnosti omluvy s ohledem na služební cestu, nikoliv jiné okolnosti nepřítomnosti účastníka u ústního jednání. Následná argumentace žalobce v replice poukazující na to, že jako laik předpokládal zrušení rozhodnutí pro neakceptaci omluvy, resp. znemožnění účasti na jednání, bez dalšího, nemůže obstát. Jednak si dle zásady *vigilantibus iura scripta sunt* musí každý chránit svá práva, především ale žalobce nepotřebuje žádné právní vzdělání k tomu, aby rozpoznal, že Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

se správní orgán v odůvodnění rozhodnutí zabýval posouzením důvodnosti omluvy z jiných, než účastníkem tvrzených důvodů, a tuto skutečnost uplatnit v rámci odvolání.

37. Námitka žalobce, že správní orgán I. stupně neakceptoval jím uváděnou omluvu s ohledem na náhlou poruchu automobilu, tedy zcela nekoresponduje se skutečnostmi zjištěnými ze správního spisu. Ačkoli byl žalobce prokazatelně seznámen s postojem prvostupňového orgánu k otázce jeho omluvy z ústního jednání, a to prostřednictvím odůvodnění prvostupňového rozhodnutí a výzvy k odstranění vad podání, kterou byl žalobce vyzván k doplnění telefonické omluvy z ústního jednání v písemné podobě s uvedením důvodů absence včetně upozornění, že účast na pracovní cestě sama o sobě není dostatečným důvodem pro nekonání ústního jednání a jeho odročení, žalobce zůstal v otázce uvedení důvodů pro neúčast na jednání zcela pasivní a ani ve svém odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí neuvedl důvody neúčasti spočívající v poruše automobilu, které následně uplatnil až v podané správní žalobě. Uplatnění tohoto důvodu až ve správní žalobě proto soud považuje za zcela účelové a motivované pravděpodobně toliko snahou dosáhnout zrušení rozhodnutí správního orgánu a následné prekluze přestupku. Je nutno zdůraznit, že případné nedostatečné odůvodnění nepřítomnosti účastníka řízení na ústním jednání nemůže jít k tíži správním orgánům, ale výhradně k tíži samotného účastníka řízení, kterého tíží povinnost svou nepřítomnost řádně odůvodnit. Za této situace proto soud ve smyslu ust. § 52 odst. 1 s.ř.s. neprovedl ani žalobcem navrhované důkazy knihou jízd vozidla, účastnickou výpověď a výpověď zaměstnavatele žalobce, stejně tak ani potvrzením servisu či výpověď jeho provozovatele, neboť žalobce v první řadě nikterak neprokázal, že by poruchu vozu uváděl jako důvod své omluvy z ústního jednání již v rámci správního řízení. I případné dodatečné prokázání uvedené skutečnosti by proto nemělo na posouzení důvodnosti postupu správních orgánů, které v přestupkovém řízení zcela oprávněně vycházely toliko z tvrzeného důvodu týkajícího se pracovních povinností žalobce, jakýkoliv vliv. Současně soud neprovedl důkaz vyjádřením telefonního operátora, neboť o tom, že se hovor mezi žalobcem a pověřenou úřední osobou uskutečnil, není mezi stranami sporným, obsah jejich dialogu však operátor schopen sdělit není.
38. Orbiter dictum pak soud doplňuje, že ani v případě, kdy by žalobce setrval na původním důvodu omluvy – tedy účasti na služební cestě – nebránilo správnímu orgánu I. stupně nic v jeho neakceptaci. Aniž by se soud chtěl na tomto místě zabývat posouzením relevancí pracovní cesty, jakožto oprávněného důvodu neúčasti na ústním jednání, je třeba především zdůraznit, že omluva ze strany žalobce nebyla učiněna bezodkladně, jak předpokládá ust. § 59 správního řádu. Předvolání k ústnímu jednání nařízenému na den 14. 10. 2014 bylo totiž jmenovanému doručeno již dne 24. 9. 2014, tedy 20 dnů před termínem jeho konání. Jen stěží lze předpokládat, že by žalobce o vyslání na pracovní cestu nevěděl dříve, než bezprostředně před tím, než se měl k jednání dostavit. Ale i pokud by tomu tak skutečně bylo, měl žalobce minimálně možnost sdělit správnímu orgánu I. stupně svou omluvu již dne 13. 10. 2014, tedy v den počátku služební cesty. To však neučinil, čímž nesplnil podmínku bezprostřednosti omluvy předpokládanou shora citovanými právními předpisy i citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Sám žalobce nicméně opakovaně prohlašoval, že si své pracovní povinnosti zorganizoval tak, aby jednání po skončení služební cesty stihl, proto se soud uvedenou skutečností dále nezabýval.
39. S ohledem na uvedené považuje soud námitku žalobce týkající se neakceptace jeho omluvy za nedůvodnou a naopak postup správních orgánů ve smyslu jejího posouzení za zcela správný, neboť s ohledem na žalobcem uváděná tvrzení neměly důvod pochybovat, že

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

skutečnou příčinou překážky jeho účasti na ústním jednání měla být služební cesta, nikoliv až v řízení před správním soudem tvrzená porucha automobilu.

40. Soud se dále zabýval námitkou, v níž žalobce zpochybňoval, že by v den, kdy mělo dojít ke spáchání přestupku, předmětné vozidlo řídil.
41. Takovouto obranu je však nutno považovat za nedůvěryhodnou. Jak vyplynulo z úředního záznamu sepsaného Policií České republiky, při zastavení vozidla r.z. „X“ byl jako jeho řidič jednoznačně ztotožněn žalobce, a to prostřednictvím svého jména, data narození, bydliště, dokladu (pravděpodobně občanského průkazu) a řidičského průkazu obsahujícího aktuální fotografii žalobce. Současně došlo i k provedení lustrace jeho osoby v databázi držitelů řidičských průkazů a zákazu řízení vozidel. Ve vozidle se nacházel sám. Úřední záznam sice nelze podle ustálené judikatury (např. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, dostupného na www.nssoud.cz) přímo ve správním řízení užít jako důkazu, pokud ale žalobce spáchání přestupku jeho osobou nikterak nezpochybňoval v rámci správního řízení, nebylo za tímto účelem nutné provádět ještě další důkazy, např. výsledkem policistů, kteří ztotožnění přestupce prováděli. Pro věc je však zejména podstatné, že i pokud by žalobce skutečně ve vozidle zanechal některé z dokladů – zejména osvědčení o registraci vozidla či řidičský průkaz – na poslední jmenovaném je krom jeho osobních údajů uvedena i fotografie. Jen stěží si přitom lze představit, že by policisté provedli zbožnění osoby, aniž by vyobrazení na dokladu neporovnali s vlastním vzhledem přestupce.
42. Za situace, kdy navíc žalobce v žalobě uváděl jako skutečného pachatele přestupku toliko blíže nespecifikovaného pana Z. z Teplic, ač (na rozdíl od jiných jím tvrzených skutečností) např. nenavrl jeho výslech, je nutno jeho argumentaci, že vozidlo řídila třetí osoba, považovat za zcela účelovou. Soud tedy nemá pochyb o tom, že přestupek byl spáchán přímo žalobcem, přičemž uvedenou pochybnost nemohly s ohledem na listiny založené ve správním spise a absenci jakékoliv procesní obrany žalobce v tomto smyslu mít ani příslušné správní orgány. Vzhledem k tomu soud současně neprovedl ani žalobcem navrhované důkazy výsledkem svědků Z. a G., potažmo výsledkem zaměstnavatele jmenovaného či jeho manželky, neboť pro projednávanou věc postrádají jakoukoliv relevanci, když ani jeden ze jmenovaných neměl dotčené vozidlo v rozhodné době řídit, ani v něm být přítomen jako spolujezdec řidiče.
43. Námitka žalobce je tudíž zcela nedůvodná.
44. Závěrem se soud věnoval i posouzení odůvodnění druhu a výměry sankce v prvoinstančním rozhodnutí.
45. Dle ust. § 12 odst. 1 přestupkového zákona správní orgán při určení druhu sankce a její výměry přihlédne k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.
46. Správní orgán se při ukládání sankcí musí důsledně řídit podmínkami stanovenými v zákoně o přestupcích. Jedná se o tzv. zásadu zákonnosti, na kterou v rámci principů správního trestání navazuje zásada individualizace sankce s ohledem na konkrétní okolnosti případu. Správní orgán tedy musí zejména určit, jaký druh sankce a v jaké výměře pachateli za přestupek uloží. Při tom je povinen se zabývat okolnostmi, které zákon stanovuje či předpokládá, a přesvědčivě zdůvodnit, ke kterým ve vztahu k ukládané sankci a její výměře přihlédl, a ke kterým nikoliv. K naplňování této povinnosti slouží správnímu orgánu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

především přitěžující a polehčující okolnosti, jež vypovídají o konkrétních okolnostech souvisejících se spácháním přestupku. V tomto smyslu musí správní orgán přihlížet předně k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a osobě pachatele. Uvedený výčet hledisek je nicméně pouze demonstrativní.

47. Jak již bylo uvedeno, hlavním kritériem, ke kterému musí správní orgán při určení druhu sankce a její výměry přihlédnout, je závažnost přestupku, tj. způsobilost vyvolat porušení či ohrožení určitých zájmů chráněných společností. Závažnost je nutno posuzovat především s ohledem na charakter objektu přestupku, tedy zájem, proti kterému přestupek směřuje a k jehož ochraně je příslušné ustanovení především určeno. Pokud se týče žalobcem namítaného hlediska osobních poměrů pachatele, zde se předně jedná o celkové posouzení pachatele ve vztahu ke spáchanému přestupku, s ohledem na jeho věk, majetkové poměry, osobnostní vlastnosti, jeho dosavadní chování ve společnosti apod. Správní orgán dále posuzuje, zda se pachatel přestupku nedopustil v minulosti obdobných protiprávních jednání, aniž by se musel omezovat na zjišťování, zda spáchal pouze identické (shodné) přestupky.
48. V daném případě správní orgán I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí uváděl, že při stanovení výše sankce [pozn. soudu – druh sankce je stanoven přímo zákonem, konkrétně ust. § 125c odst. 4 písm. d) a odst. 5 věty druhé zákona o silničním provozu, proto zde správní uvážení nepřichází v úvahu] přihlédl zejména k závažnosti spáchaného přestupku spočívajícího v daném případě v překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o 51 km/hod. Takovéto porušení pravidel silničního provozu přitom soud obdobně jako správní orgán považuje za krajně nebezpečné a zásadně ohrožující právními předpisy chráněný zájem na bezpečnosti dopravy. O tom, že se nejedná o nevýznamné překročení rychlosti, totiž mimo jiné svědčí i to, že právní kvalifikace ust. § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2 zákona o silničním provozu je ze všech „rychlostních deliktů“ tou nejzávažnější, neboť předpokládá překročení rychlosti v obci až o 40 km/hod. a více nebo mimo obec o 50 km/hod. a více. Uvedené závažnosti pak odpovídá i výměra sankce – v případě pokuty od 5.000,- Kč do 10.000,- Kč a v případě zákazu činnosti od 6 měsíců do 1 roku. V obou případech byla sankce žalobci uložena ve střední části daných výměr.
49. Kromě závažnosti samotného jednání hodnotil správní orgán I. stupně i osobu pachatele, kdy jako přitěžující okolnost posoudil, že žalobce byl shledán vinen přestupkem spočívajícím v překročení nejvyšší dovolené rychlosti již v minulosti, naopak jako polehčující okolnost pak uvážil skutečnost, že přestože se jmenovaný v uplynulých 7 letech před spácháním současného přestupku dopustil celkem 4 protiprávních jednání, nedochází u něj k porušení zákona ve zvýšené míře. Z uvedeného je tedy zřejmé, že se prvostupňový orgán osobou žalobce při stanovení výměry sankce zabýval. Pokud nicméně jmenovaný směřoval svou námitku spíše na jiná hlediska, např. shora zmíněné majetkové poměry či osobnostní vlastnosti žalobce, soud znovu upozorňuje, že výčet uvedený v ust. § 12 odst. 1 přestupkového zákona je toliko demonstrativní, přičemž v daném případě nebyl důvod se např. domnívat, že by žalobce byl osobou sociálně slabou, pro niž by výše uložené pokuty mohla mít až existenční důsledky, a daný aspekt by tedy bylo třeba zkoumat podrobněji.
50. S ohledem na uvedené považuje soud odůvodnění prvostupňového orgánu týkající se individualizace výše sankce s ohledem na okolnosti případu a osobu pachatele za přezkoumatelné a dostatečně zdůvodněné.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

51. Na základě shora uvedených skutečností proto soud uzavírá, že přes žalobcem uváděné námitky neshledal žalobu důvodnou, a proto ji výrokem ad I. rozsudku podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
52. Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti **nelze** prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 9. dubna 2018

Mgr. Václav Trajer, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.